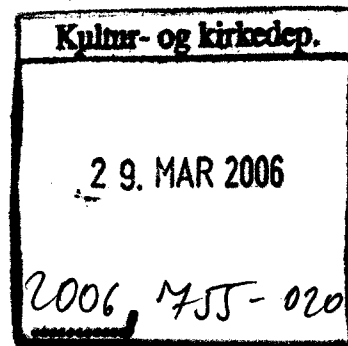

Kultur- og kirke-departementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

28.03.2006
Vår referanse: 06-76

Høringsuttalelse DAB-radio

En arbeidsgruppe oppnevnt av Kultur- og kirke-departementet 13. desember 2004 la 19. desember 2005 frem en innstilling om digital radio i Norge. Norsk Journalistlag er en av høringsinstansene til denne innstillingen.

Norsk Journalistlag vil i hovedsak si seg enig i arbeidsgruppens anbefalinger. Vi vil også få legge til at arbeidsgruppens utredning er et verdifullt og på mange måter avklarende bidrag til videre veivalg for digitalisering av radioen i Norge.

Det er på tre områder at Norsk Journalistlag har et annet syn enn arbeidsgruppen:

For det første gjelder det antall frekvenspakker. **Norsk Journalistlag** ønsker at en på sikt har et så stort antall frekvenspakker at alle som ønsker det og har økonomisk rygggrad til det kan starte opp en radiokanal.

For det andre gjelder det hvorvidt lokalradioene fullt ut skal over på DAB-plattformen. **Norsk Journalistlags** syn er at lokalradiovirksomhet må sikres mulighet til DAB-frekvenser, og at staten må være en økonomisk bidragsyter for at så skal kunne skje.

Og for det tredje gjelder det spørsmålet om fremtidige konsesjonskrav for kommersielle stasjoner. **Norsk Journalistlags** syn er at antall frekvenspakker må bli så stort at det i praksis er fri tilgjengelighet for å etablere radiostasjoner, og at det ikke skal være andre forpliktelser for radiostasjonene enn økonomiske, samt de forpliktelser som ellers gjelder for norsk presse.

I det følgende vil vi begrunne disse synspunktene nærmere.

Hvor mange kanaler bør man ta sikte på å distribuere

Arbeidsgruppen legger opp til at det i Norge settes av frekvenser til tre frekvensgrupper. Dette innebærer ca. 18 radiokanaler. Det kan se ut som om dette er et tilstrekkelig antall kanaler ut fra sendermønsteret i dag.

Norsk Journalistlag mener imidlertid at det allerede nå bør legges planer for flere frekvenspakker for DAB. Målsettingen må være en overkapasitet som til enhver tid sikrer nye radiostasjoner adgang til DAB-nettet. Bakgrunnen for dette er ytringsfrihetsargumentet. Vi vil i denne sammenhengen peke på statsmyndighetenes plikt etter Grunnlovens § 100 til å tilrettelegge en infrastruktur som sikrer borgerne ytringsmulighet. Ved digitalisering av radioen får man sannsynligvis – i hvert fall på litt lengre sikt – teknisk mulighet til å la alle grupperinger som måtte ønske det få anledning til å sende radio, såfremt de har økonomisk mulighet til det. I så henseende vil radio bli likestilt med avisdrift. Norsk Journalistlag ønsker at det skal legges til rette for at en slik visjon blir oppnåelig innen overskuelig tid.

Finansiering av DAB-utbyggingen

I første omgang er det planlagt utbygging av to frekvenspakker. Arbeidsgruppen legger til grunn at utbyggingen av det digitale sendenettet skal finansieres ved at kringkasterne betaler leie for sendenettet. Dette vil ved en 100 % utbygging av den ene frekvenspakken og 90 % utbygging av den andre medføre en samlet årlig leiekostnad på ca. 270 millioner, eller ca. 30 millioner kr. pr. radiokanal for 100 %-dekning og 15 millioner kr. pr. kanal med 90 %-dekning. Norsk Journalistlag sier seg enig med arbeidsgruppen i at dette er en akseptabel kostnad, selv om dette er en merkostnad i forhold til dagens analoge distribusjon, som er på ca. 180 millioner kr. pr. år.

Imidlertid legger arbeidsgruppen til grunn at ca. 40 % av dagens lokalradiostasjoner ikke vil ha råd til overgang til digital radio, og at alternativet da vil bli ledige FM-frekvenser eller DRM. Norsk Journalistlag vil si seg sterkt uenig med arbeidsgruppen i dette. Det offentlige må komme inn med et økonomisk tilskudd som gjør det mulig for lokalradioene å bli med over i DAB. Ellers frykter vi at disse lokalradioene vil bli marginalisert, både på grunn av dårligere tilbud til lytterne, men også på grunn av at mange radiolyttere etter hvert utelukkende vil ha DAB-radioer. Mange grupperinger, enten de er definert av geografi, språk, kultur, religion eller andre interessefelleskap, har lokalradioen som sin primære ytringskanal.

Hvordan skal frekvenstildelingene skje

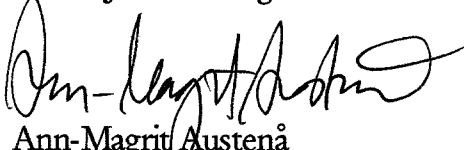
Norsk Journalistlag tar det for gitt at dagens allmennkringkastere (NRK, P4 og Kanal24) sikres tilgang til DAB. Dette er også i tråd med arbeidsgruppens anbefaling. Spørsmålet videre er om det skal være konsesjonskrav på linje med vilkårene for P4 og Kanal24.

Norsk Journalistlag mener at det bør være et mål for kringkastingsdrift i Norge at den ikke skal være konsesjonsbelagt. Unntaket er lisensfinansiert kringkasting (NRK), som i motytelse for lisensinntektene bør være underlagt reguleringer som sikrer en

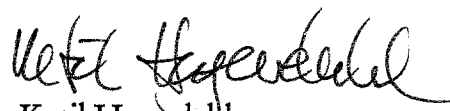
samfunnsnytte. De øvrige kringkasterne bør ha fri tilgang til DAB-nettet mot en økonomisk sikkerhet og betaling av leie for bruk av nettet. Dermed vil radio havne i prinsipielt samme stilling som f. eks. avisene.

I en overgangsfase innser **Norsk Journalistlag** at et slikt frislipp vil være vanskelig eller umulig. De nåværende konsesjonene medfører tunge plikter på de kommersielle aktørene, og vil medføre at stasjoner uten slike krav vil få et konkurransefortrinn. En mulig løsning kan være at stengingen av FM-signalene også innebærer et frafall av konsesjonskrav for de kommersielle aktørene, og at en i perioden frem til dette tidspunktet opprettholder status quo mht. til kringkastingsaktører.

Med vennlig hilsen
Norsk Journalistlag

Ann-Magrit Austenå
leder

Ketil Heyerdahl
advokat